

Stanovisko hlavného kontrolóra **k návrhu Rozpočtu Trnavského samosprávneho** **kraja na roky 2020 – 2022**

Stanovisko k návrhu Rozpočtu Trnavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2022 predkladám v súlade so znením § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov, pričom jeho konštatovania vychádzajú z kontroly obsahovej stránky rozpočtu v zmysle plnenia požiadaviek zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Východiskom pri tvorbe rozpočtu Trnavského samosprávneho kraja na roky 2020-2022 je zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov, ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, Zásady rozpočtového hospodárenia Trnavského samosprávneho kraja, očakávané výsledky hospodárenia TTSK v roku 2019, predpoklad podielových daní z návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2020 a platné všeobecne záväzné nariadenia.

Ako sa uvádza v dôvodovej správe: tvorba rozpočtu TTSK bola výrazne ovplyvnená viacerými legislatívnymi zmenami prijatými v roku 2019 s dopadom na rozpočty verejnej správy a tiež očakávanými legislatívnymi zmenami v roku 2020. Tieto legislatívne zmeny majú vplyv na výrazné zvýšenie bežných výdavkov rozpočtu už aj v roku 2019, ako aj v nasledujúcich rokoch a predstavujú negatívny zásah do hospodárenia samosprávnych krajov, najmä:

- zvýšenie miezd zamestnancov vo verejnej správe o 10%,
- zvýšenie príplatkov za soboty a nedele, ako aj nadčasy a nočné príplatky - t.j. nárast výdavkov predovšetkým v oblasti sociálnych služieb,
- zvýšenie príspevku neverejným poskytovateľom sociálnych služieb,
- povinnosť poskytnúť rekreačné poukazy zamestnancom.

Prípravu rozpočtu ovplyvnili aj ďalšie legislatívne opatrenia, ktoré majú dopad na príjmovú časť, nakoľko znižujú výšku podielových daní TTSK až o 4,8 mil. €:

- vyplácanie rekreačných poukazov,
- 13.-14. - ste platy oslobodené od dane z príjmu,
- zvyšovanie odpočítateľnej položky.

Ďalej sa očakáva :

- zhoršenie makroekonomických ukazovateľov,
- vlašnejší výkon ekonomiky bude pokračovať aj roku 2020,
- spomalenie rastu slovenskej ekonomiky a rastu hrubého domáceho produktu,
- zníženie spotreby domácností,
- s blížiacim sa záverom tretieho programového obdobia čerpania eurofondov sa budú zrýchľovať celkové investície aj vládna spotreba,
- oživenie ekonomiky v roku 2021, ktorá opäť stúpne mierne nad svoj potenciál,
- zrýchlenie spotreby domácností v roku 2021 aj vďaka znižovaniu vysokej miery úspor.

Návrh rozpočtu TTSK na roky 2020 - 2022 je zostavený v intenciách zodpovednosti za rozpočet v zmysle Zákona o rozpočtovej zodpovednosti, vychádza z prognózy Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR o vývoji ekonomiky a daňových príjmov SR za rok 2019 v súlade s konsolidáciou verejných financií cez úpravu legislatívy v oblasti daňových príjmov pre územnú samosprávu.

Rozpočet TTSK na rok 2020 je navrhnutý ako realistický a vyrovnaný. Bežný rozpočet je prebytkový a kapitálový rozpočet schodkový, pričom schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami.

Návrh rozpočtu na rok 2020

Príjmová časť rozpočtu

Bežné daňové príjmy TTSK na rok 2020 sú stanovené vo výške 97 800 000 EUR, ktoré tvorí predpokladaný výnos z DPFO, podľa schváleného rozpočtu daňových príjmov na rok 2019 zvýšených o 5,82 % (skutočná očakávaná výška daňových príjmov za rok 2019 – 101 121 032 EUR). **Bežné nedaňové príjmy** sú rozpočtované vo výške 11 181 703 EUR. **Granty spolu s transfermi** sú stanovené na úrovni predpokladov navrhnutých príslušnými odbornými útvarmi Úradu TTSK vo výške 53 515 067 EUR. Takže **celkové príjmy bežného rozpočtu** na rok 2020 sú vo výške 162 496 770 EUR .

V príjmovej časti kapitálového rozpočtu sú stanovené príjmy na rok 2020 vo výške

15 237 473 EUR. Hlavnú časť kapitálových príjmov tvoria **príjmy z projektov EŠIF a grantov** vo výške 14 637 473 EUR. Zostatok tvoria **nedaňové príjmy** vo výške 600 000 EUR **z predaja prebytočného a neupotrebitel'ného majetku.**

Príjmová časť finančných operácií je rozpočtovaná v celkovej výške 12 514 892 EUR. Príjmové finančné operácie predstavujú hlavne zdroj krytia schodku kapitálového rozpočtu.

Z hore uvedených skutočností vyplýva, že **celkové príjmy rozpočtu TTSK** na rok 2020 sú navrhnuté vo výške **190 249 135 EUR**.

Výdavková časť rozpočtu

Výdavky bežného rozpočtu na rok 2020 sú rozpočtované vo výške 154 750 112 EUR, čo predstavuje nárast vo výške 18,83 % oproti schváleným bežným výdavkom v roku 2019.

Výdavková časť kapitálového rozpočtu je stanovená na úrovni 30 918 175 EUR.

Výdavkové finančné operácie vo výške 4 580 848 EUR, obsahujú splátky istín investičných úverov.

Celkové výdavky rozpočtu TTSK na rok 2020 sú navrhnuté vo výške **190 249 135 EUR**.

Bežný rozpočet na rok 2020:

Na strane bežných príjmov je návrh vo výške 162 496 770 EUR, z čoho rozhodujúcu časť tvoria daňové príjmy, ktoré sú navrhnuté vo výške 97 800 000 EUR.

Bežné nedaňové príjmy sú vo výške 11 181 703 EUR. Granty a transfery a tiež príjmy z projektov EÚ sú navrhnuté vo výške 53 515 067 EUR.

Na strane bežných výdavkov je predložený návrh 154 750 112 EUR, čo predstavuje v bežnom rozpočte **prebytok 7 746 658 EUR.**

Tento návrh bežného rozpočtu je v súlade s ustanoveniami § 10, ods.7, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého bežný rozpočet vyššieho územného celku sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch. Výška

schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.

Kapitálový rozpočet na rok 2020:

Kapitálové príjmy sú rozpočtované na rok 2020 vo výške 15 237 473 EUR, a to v položke nedaňové príjmy vo výške 600 000 EUR, ktorú tvoria príjmy z predaja neupotrebitel'ného majetku a sumu 14 637 473 EUR tvoria príjmy z grantov a transferov.

V časti kapitálových výdavkov sa navrhuje čerpanie vo výške 30 918 175 EUR, čiže kapitálový rozpočet je navrhnutý ako **schodkový vo výške - 15 680 702 EUR.**

Schodok bude vykrytý z prebytku bežného rozpočtu a prebytku finančných operácií rozpočtovaných na rok 2020. Návrh kapitálového rozpočtu je taktiež v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004, ktorý umožňuje zostavenie kapitálového rozpočtu ako schodkového, ak je možné tento schodok kryť zostatkami prostriedkov z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Finančné operácie na rok 2020 :

Príjmové finančné operácie sú navrhnuté vo výške 12 514 892 EUR, kde sa uvažuje s čerpaním úveru vo výške 4 000 000 EUR, čerpaním návratnej finančnej výpomoci vo výške 7 514 892 EUR a zapojenia peňažných fondov vo výške 1 000 000 EUR.

Výdavkové finančné operácie v celkovej výške 4 580 848 EUR predstavujú splátky istín úverov.

Rozdielom príjmových a výdavkových finančných operácií vzniká **prebytok v hodnote 7 934 044 EUR.**

Záverečné zhodnotenie navrhovaného rozpočtu na rok 2020 :

Rozpočet TTSK na rok 2020 je zostavený ako **vyrovnaný**, kde prebytok bežného rozpočtu vo výške 7 746 568 EUR a prebytok finančných operácií vo výške 7 934 044 EUR vyrovnávajú schodkový kapitálový rozpočet vo výške - 15 680 702 EUR.

Návrh Rozpočtu TTSK na rok 2020 je v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je spracovaný aj vo forme programového rozpočtu, v ktorom sú vyjadrené zámery a ciele napomáhajúce udržaniu rozvoja územia a potrieb obyvateľ'ov kraja.

Cieľom programového rozpočtovania je snaha o maximálnu transparentnosť pri nakladaní samosprávy VÚC s verejnými zdrojmi a prezentovanie zámerov a vybraných cieľov, ktoré sú základom pre tvorbu rozpočtu a rozdeľovanie verejných zdrojov.

Programovú štruktúru návrhu rozpočtu TTSK tvorí štrnásť programov:

- Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola
- Program 2: Cestovný ruch
- Program 3: Propagácia a marketing
- Program 4: Interné služby
- Program 5: Bezpečnosť
- Program 6: Komunikácie
- Program 7: Doprava
- Program 8: Vzdelávanie
- Program 9: Šport
- Program 10: Kultúra
- Program 11: Sociálne služby
- Program 12: Prostredie pre život
- Program 13: Zdravotníctvo
- Program 14: Administratíva

Návrh rozpočtu na roky 2021 a 2022

Návrh rozpočtu v týchto rokoch nie je záväzný a počíta s prebytkom v bežnej časti rozpočtu v roku 2021 vo výške 6 432 448 EUR a v roku 2022 vo výške 13 741 571 EUR.

V kapitálovej časti rozpočtu sa uvažuje so schodkom rozpočtu v roku 2021 vo výške - 19 784 953 EUR a s schodkom rozpočtu v roku 2022 vo výške - 9 035 526 EUR. Krytie vyrovnanosti rozpočtov v rokoch 2021 a 2022 je plánované z prebytkov bežných rozpočtov a použitím prebytkov finančných operácií..

Predložený návrh rozpočtu TTSK bol posudzovaný z hľadiska zákonnosti, súladu návrhu rozpočtu s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, týkajúcimi sa zostavenia rozpočtu vyššieho územného celku na roky 2020 - 2022, predovšetkým s platnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v nadväznosti na reguláciu dlhu v zmysle ústavného zákona

o rozpočtovej zodpovednosti obsahujúci ustanovenia (§ 17 ods.9 až 13 a odsek 15) ohľadom vývoja dlhu VÚC, ktoré sprísňujú podmienky zadlžovania nad hranicu 50% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka s následnými povinnosťami prijať opatrenia na zníženie celkového dlhu VÚC.

Z dôvodu návrhu čerpania úveru v danom rozpočte predkladám v stanovisku aj **analýzu úverového zaťaženia na rok 2020**. Skutočné bežné príjmy (predpokladaná skutočnosť v roku 2019) sa očakávajú vo výške 159 304 192 EUR a z toho:

- 50% je 79 652 096 EUR .

Za predpokladu čerpania úveru v hodnote 4 mil. EUR a NFV vo výške 7 514 892 EUR v mesiaci január 2020 môže byť celková suma dlhu maximálne 62 055 396 EUR, čo predstavuje 38,95 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Predpokladaná celková suma dlhu k 31.12.2020 bude 57 474 548 EUR, čo predstavuje 36,08 %. Výška celkovej dlhovej zaťaženosti sa v priebehu roka 2020 vypočíta ku dňu čerpania návratných zdrojov financovania a už z predchádzajúcich údajov vyplýva, že sa bude pohybovať v intervale od **38,95 % do 36,08 %**.

Splátky dlhu v roku 2020 budú vo výške **5,1 %** z bežných príjmov. Z toho vyplýva, že celková hodnota dlhu a splátky dlhu **neprekročia zákonom povolené hodnoty**.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a z kontroly obsahovej stránky rozpočtu môžem konštatovať, že návrh rozpočtu TTSK na roky 2020 - 2022 je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a splňa tieto predpísané náležitosti:

- **zostavenie rozpočtu** je v zmysle ustanovení zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- **štruktúra rozpočtu** je v súlade s ustanovením § 10, ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- **povinnosť zostavenia rozpočtu podľa rozpočtovej klasifikácie** kategórií ustanovených Ministerstvom financií SR v zmysle ustanovenia § 10, ods. 4 a 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- **povinnosť spracovávať rozpočet vo výdavkovej časti aj vo forme programu** s ustanovením § 4, ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,

- **dodržanie informačnej povinnosti** v zákonom stanovenom časovom predstihu v zmysle § 9, ods.3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov.

**Pri zohľadnení uvedených skutočností odporúčam schváliť
poslancom Zastupiteľstva TTSK
rozpočet na roky 2020 - 2022 podľa predloženého návrhu.**

V Trnave dňa 27.11. 2019

Ing. Kvetoslava Tibenská
hlavná kontrolórka

Spracoval: PhDr. Dušan Drozda, riaditeľ Útvoru hlavného kontrolóra TTSK

Predkladá: Ing. Kvetoslava Tibenská, hlavná kontrolórka TTSK